

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΛΑΒΟΣ

ΑΣΤΕΙΟ

Διηγήματα

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΝΕΦΕΛΗ

ΑΘΗΝΑ 2012

ΝΕΦΕΛΗ / ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ

Γιάννης Παλαβός, *Αστείο*

4η έκδοση, Μάιος 2015

3η έκδοση, Φεβρουάριος 2013

2η έκδοση, Σεπτέμβριος 2012

1η έκδοση, Απρίλιος 2012

Εικόνα εξωφύλλου: Τάκης Γιαννούσας

Σχεδιασμός εξωφύλλου: Απόστολος Δάμιαλης

ISBN: 978-960-504-028-4

© Εκδόσεις ΝΕΦΕΛΗ και Γιάννης Παλαβός

Ασκληπιού 6, Αθήνα 106 80

τηλ.: 210 3639962 – fax: 210 3623093

e-mail: info@nnet.gr

www.nnet.gr

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Password	41
Γέροι άνθρωποι	43
Για αλλαγή	49
Αστείο	29
Φώτα	33
Από την αρχή	37
Νίκος Τσούμπας	41
Τιμής ένεκεν	53
Αυτοκόλλητο	59
Όπισθεν	65
Λένα	69
Στο δάσος	77
Ο Γιώργος βγαίνει στη σύνταξη ...	81
Φαγητό	85
Μια ανάσα	91
Ο Σαράντος Ζουργός δεν μπορεί να το εξηγήσει	99
Μαρία	103
Πρώτες δημοσιεύσεις	109

*Καθίστε ήρεμα στο τραπέζι της
και παραγγείλετε ένα βαρύγλυκο*

Κώστας Μόντης, «Ζωή»

PASSWORD

Δυο καλοκαίρια ολόκληρα, όταν πήγαινα στο χωριό για διακοπές, έκλεβα δίκτυο από το γείτονα. Στην αρχή το είχε ανοιχτό, χωρίς κωδικό. Όταν κατάλαβε ότι κάποιος τον έκλεβε, έβαλε password. Μια μέρα στο καφενείο τον ρώτησα την ημερομηνία γέννησής του, δήθεν ότι ήθελα να μάθω το ζώδιό του. Γύρισα σπίτι και πληκτρολόγησα τους αριθμούς. Δυο καλοκαίρια έτσι κατέβαζα μουσική. Ως κι ευχετήρια κάρτα σκέφτηκα να του στείλω στα γενέθλιά του. Σήμερα, 19 Ιουνίου 2009, μόλις πήρα την άδειά μου, μπήκα στο λεωφορείο για το χωριό. Φτάνω και βλέπω απέναντι φέρετρο. Γνέφω στη μάνα μου. «Τον χτύπησε αυτοκίνητο» είπε. «Πήγε άδικα, τόσο νέος». Ανέβηκα στο δωμάτιό μου, άνοιξα το λάπτοπ και πληκτρολόγησα το password: δούλευε ρολί.

«Καταλαβαίνετε;» Η γιατρός έσκυψε ελαφρά προς το μέρος του. Μιλούσε συλλαβιστά. «Είναι σαν ν' αντιμετωπίζετε έναν ακρωτηριασμό με τσιρότο. Ο ίδιος σας ο εαυτός σάς στρέφει πλέον αλλού» είπε και τίναξε έναν ανύπαρκτο κόκκο σκόνης από το πέτο της.

Ο Θάνος ταλαιπωρήθηκε πολύ διερωτώμενος τι σήμαινε αυτό το «αλλού». Όμως ήταν σαν να κατακάθισε πάνω του η σκόνη που μετεωρίστηκε στο τελευταίο τίναγμα από το σακάκι της θεραπεύτριας. Ο χρόνος κι η απογοήτευση βάραιναν τα βλέφαρά του, τον νανούριζαν σαν ήχος τρένου που κυλάει σε σκουριασμένες ράγες κατευθείαν για το υπέροχο Τίποτα. Η κοπέλα που τον άγγιζε μετατέθηκε και στη θέση της ήρθε ένας χοντρούλης με τριχωτά χέρια. Κάτι που τον μελαγχόλησε ακόμη περισσότερο. Με τον καιρό προτιμούσε όλο και πιο πολύ ν' αποσύρεται στο συρτάρι ή να χαζεύει τις εναέριες τσουλήθρες των γλάρων. Η δραστηριότητά του περιορίστηκε στα απαραίτητα: δουλειά-παράθυρο-ύπνος.

«Métro-boulot-dodo, reee!» του πέταξε όλο χολή το φαξ –η αναπνοή του μύριζε κονιάκ– από τη σκηνή του φωτοτυπικού μια Παρασκευή. Γρατσούνιζε τη «Θεία Μάρω» του Σαββόπουλου ενώ η υπόλοιπη μπάντα –μια ζελατίνα στο μπάσο κι ένας διακορευτής στα τύμπανα– τσουλούσε από ένα καροτσάκι του σούπερ μάρκετ, υποτίθεται ως σχόλιο στον καταναλωτισμό. Ο Θάνος τού έριξε ένα βλέμμα απαξίωσης κι ούτε καν ασχολήθηκε. Είχε ήδη αρχίσει να σκέφτεται τη σύνταξη. Το μόνο που κάπως τον ενδιέφερε ήταν τι άραγε να υπάρχει πέρα απ' το δεύτερο θάνατο. Τότε ήταν που στράφηκε στη θρησκεία.

Η τοπική ενορία λειτουργούσε κάτω από το καπάκι του εκτυπωτή. Ήταν ένας ψηλοτάβανος χώρος, ημίφωτος και υγρός. Μέσα του ένωθες ασήμαντος αλλά ασφαλής. Ο Θάνος για ένα κλάσμα του δευτερολέπτου αναρωτήθηκε αν μια δεκαετία πριν θα τοποθετούσε ανάποδα τα δύο επίθετα γύρω από το «αλλά». Τότε είδε ένα γέρικο κλασέρ που ξεροστάλιαζε σ' ένα στασίδι. Του ζήτησε να τον οδηγήσει σε κάποιον ιερέα. Εκείνος τον έστειλε σ' ένα δωμάτιο δίπλα στο καλώδιο τροφοδοσίας. Ο ιερέας καθόταν στο γραφείο του. Ήταν σαν να τον περίμενε. Του έκανε νόημα να καθίσει.

«Ο τωρινός βίος είναι μια δοκιμασία» είπε. «Ο θάνατος που μας περιμένει είναι ο ύστατος, ο πραγματικός. Μετά απ' αυτόν θα γνωρίσουμε την αληθινή ζωή». Ο Θάνος συγκατένευε σιωπηλός. «Ο Θεός είναι εκείνο το φως πέρα στον ορίζοντα, που αναβοσβήνει κάθε νύχτα σ' ένα μοναχικό νησάκι στη θάλασσα».

Το κουρασμένο μυαλό του Θάνου γουργούρισε και ζάρωσε ανάμεσα σε καντήλια και κακοτυπωμένα φυλλάδια. Πλέον η ζωή του είχε διολισθήσει στη φάση που έπεται μιας τέλεια ανώδυνης λοβοτομής. Ήταν σαν κάποιος χειρουργός να 'χε χαράξει τον εγκέφαλό του με διαμάντι.

Κι όλα ήταν ήρεμα. Ο χρόνος κυλούσε σαν να κυλούσε στη ζωή ενός άλλου. «Je est un autre», μια στις τόσες η φράση αντηχούσε ακόμα στο νου του, αλλά δεν θυμόταν πια πού την είχε ακούσει. Και σταδιακά έπαψε και να τον νοιάζει. Ο Θάνος το συρραπτικό ανέπνεε διεκπεραιωτικά, μέχρι να τελειώσει το οξυγόνο του, σαν πουτάνα που περιμένει να τελειώσει ο

πελάτης. Μόνο κάποιες νύχτες ονειρευόταν ότι ανέβαινε σκουντουφλώντας από την ανυπομονησία μια στριφογυριστή σκάλα, ότι έβγαινε στο δρόμο, συναντούσε την Αλεξάνδρα κι εκείνη, για μια φορά μόνο, έτσι γι' αλλαγή, δεν του φερόταν σαν σκουπίδι.

ΑΣΤΕΙΟ

Ο Σταύρος κατέβασε το βιδολόγο.

«Έτοιμο» είπε. «Έλα να δεις».

Η Κατερίνα ήρθε απ' την κουζίνα, σκούπιζε τα χέρια της σε μια πετσέτα.

«Τι 'ναι αυτό;»

«Ταμπέλα από ασανσέρ».

Η Κατερίνα έσκυψε στην επιγραφή δίπλα από την πόρτα της τουαλέτας:

«ΠΡΟΣΟΧΗ: Πριν εισέλθετε, βεβαιωθείτε ότι ο θάλαμος βρίσκεται πίσω από τη θύρα και έχει σταματήσει κανονικά».

«Τη βρήκα το πρωί στα σκουπίδια» είπε ο Σταύρος. «Σκέφτηκα να τη βάλω εδώ. Για πλάκα».

Η Κατερίνα κούνησε το κεφάλι της. Μισό χρόνο συμφοιτητές και συγκάτοικοι, ούτε μ' ένα αστείο του δεν είχε γελάσει.

«Τηγάνισα πατάτες» είπε. «Τρώμε;»

Στα μέσα του εαρινού εξαμήνου, τέλος Μαρτίου, ο πατέρας του Σταύρου μπήκε στο νοσοκομείο για εξετάσεις. Τα αποτελέσματα έδειξαν καρκίνο του

ήπατος, ευτυχώς σε πρώιμο στάδιο. Ο Σταύρος έφυγε στο χωριό για ενάμιση μήνα. Η μάνα του ξευχτούσε στην κλινική, αυτός κρατούσε το περίπτερο. Όταν επέστρεψε στη Θεσσαλονίκη, βρήκε έναν άγνωστο στο δωμάτιό του.

«Ο Βιθέντε» είπε η Κατερίνα. «Θα μείνει λίγο καιρό μαζί μας. Ελπίζω να μη σε πειράζει».

Ο Βιθέντε ήταν ένα χρόνο μεγαλύτερος. Σπούδαζε αρχιτεκτονική στη Βαρκελώνη κι έκανε Εράσμους στην Ελλάδα. Γνωρίστηκαν με την Κατερίνα σε κάποια συναυλία στο Πολυτεχνείο, τρεις εβδομάδες πριν. Τα έφτιαξαν την επομένη.

Όταν ο Ισπανός βγήκε για ψώνια, η Κατερίνα αγγκάλιασε το Σταύρο. Του 'πε ότι είναι τρελή με τον αρχιτέκτονα. Μένουν, είπε, μόνο δυο μήνες μέχρι να γυρίσει στην Ισπανία, κρίμα που συναντήθηκαν τόσο αργά, κιόλας ανησυχεί πώς θ' αντέξει μακριά του. Έφερε έναν κουμπαραά απ' τη βιβλιοθήκη της και τον κουδούνισε: «Μαζεύω λεφτά» είπε. «Θα πάω να τον δω το Σεπτέμβριο».

Ο Σταύρος άδειαζε τη βαλίτσα του.

«Πώς είναι ο μπαμπάς σου;»

«Καλύτερα, ευχαριστώ».

Ο Βιθέντε πήρε το σάκο του στο δωμάτιο της Κατερίνας. Ήταν διακριτικός. Το διαμέρισμα ήταν μικρό κι ένιωθε αμήχανα που ξεβόλευε το Σταύρο. Όταν οι συγγάτοικοι έλειπαν στη σχολή, μαγείρευε κάτι πολύχρωμα καυτερά –κι έπειτα έκανε και το νεροχύτη λαμπίκο. Τα βράδια έβλεπε ταινίες με την Κατερίνα, κάπου κάπου τραγουδούσαν και καραόκι,

που είναι, λέει, πολύ συνηθισμένο στην Καταλονία. Δεν πηδιούνταν ποτέ όσο ο Σταύρος ήταν στο σπίτι ή τουλάχιστον, αν γινόταν τίποτα τέτοιο, ο Σταύρος δεν έπαιρνε χαμπάρι. Τόσο ήσυχοι ήταν. Ακόμα και το αστείο με την τουαλέτα και το ασανσέρ του άρεσε – «Muy bien, Stavros» είπε και τον χτύπησε στην πλάτη. Οι βδομάδες περνούσαν και υπήρχαν στιγμές που ο Σταύρος σχεδόν τον συμπαθούσε τον Ισπανό, αλλά μόνο για λίγο, γιατί ήταν κι αυτόςτσιμπημένος με την Κατερίνα, απ' την πρώτη μέρα που έπιασαν μαζί το σπίτι.

Ο Σταύρος δεν είπε κουβέντα για έρωτες και ταρέστα. Κάθε άλλο: παρηγορούσε την Κατερίνα όταν του 'λεγε πως φοβόταν μη χάσει το φίλο της, βόλταρε με το ζευγάρι, τους συνόδευε για ποτό. Το τελευταίο Σάββατο, δυο μέρες πριν φύγει ο Ισπανός, πήγαν οι τρεις τους εκδρομή στην Κερκίνη, οδηγούσε ο Σταύρος και πίσω ο Βιθέντε ξεπατώθηκε να φωτογραφίζει τους πελεκάνους. Έφαγαν και στην ταβέρνα ενός θείου της Κατερίνας, ενός τύπου που παλιά ήταν εθελοντής με τους «Γιατρούς Χωρίς Σύνορα» στο Μαλάουι. Ο σερβιτόρος έφερε το λογαριασμό την ώρα που ο Βιθέντε έλεγε στο Σταύρο ότι θα του λείψει. Εκείνος του χαμογέλασε κι έψαξε το πορτοφόλι του. «No, por favor» είπε ο άλλος, «invito yo: I owe you».

Το βράδυ της Κυριακής κάθισαν στο σαλόνι κι έβγαλαν από μια Κάιζερ. Η Κατερίνα στην αρχή παρίστανε την ψύχραιμη, μετά έβαλε τα κλάματα. Έκλαιγε κι ο Βιθέντε. Ο Σταύρος πήρε την μπέρα του και, για να τους αφήσει μόνους, ίδρωσε μισή ώρα

στο μπαλκόνι. Ύστερα πήγε δύο, ο Ισπανός μάζεψε τα πράγματά του, αποχαιρέτησε το Σταύρο και κλείστηκε με την Κατερίνα στο δωμάτιό της. Ο Σταύρος έπεσε και προσπάθησε να κοιμηθεί, αλλά δίπλα γίνονταν διάφορα, στην αρχή κλάματα, μετά κραυγές –πρώτη φορά τους άκουγε στο κρεβάτι–, κι όταν τέλειωσαν, άρχισαν πάλι τα κλάματα αλλ’ αυτή τη φορά πιο συγκρατημένα. Μες στο σκοτάδι ο Σταύρος νόμιζε ότι μύριζε τις αναπνοές τους, τους φαντάστηκε σαράντα εκατοστά πιο κει, στην άλλη πλευρά του τοίχου, το χέρι του στα μαλλιά της, το δικό της στο στήθος του και τότε του ’ρθε εμετός, σηκώθηκε, βγήκε να πάει στην τουαλέτα, αλλά όταν άνοιξε την πόρτα, δεν υπήρχε τίποτα από πίσω.